

VALSTS AĢENTŪRAS
„SABIEDRĪBAS VESELĪBAS AĢENTŪRA”
2006.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2007

SATURS

Valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūra” (SVA) darbības galvenie attīstības virzieni un sasniegtie rezultāti 2006.gadā.	4
1. SVA izveidošanas mērķi	8
2. SVA funkcijas un uzdevumi	8
3. SVA juridiskais statuss un struktūra	9
3.1. SVA struktūra	10
3.2. SVA personāls	10
4. SVA darbības un attīstības stratēģijā 2002. – 2006.gadam, Pārvaldes līgumā un ikgadējā darbības plānā noteiktie galvenie uzdevumi un to izpildes izvērtējums	11
4.1. Infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība	11
4.2. Vides veselības riska faktoru uzraudzība	15
4.3. Ārkārtējo sabiedrības veselības situāciju administrēšana un koordinēšana	19
4.4. Sabiedrības veselības stratēģijas mērķu sasniegšanas monitoringa (SVS MSM) nodrošināšana	21
4.5. Laboratorisko izmeklējumu veikšana	22
4.6. Mērķauditorijas informēšana par sabiedrības veselības aktualitātēm vides veselības un infekcijas slimību epidemioloģijas jomā	23
4.7. Projektu un programmu izstrāde, projektu izpildes un pārraudzības veikšana	27
4.8. Pārskata gadā notikušās būtiskākās pārmaiņas.	28
5. Valsts investīciju programmas projektu plānoto uzdevumu izpilde	29
6. Pasākumi, kas vērsti uz darba optimizāciju, pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu, izmaksu samazinājumu, pieejamības nodrošināšanu	29
7. Atsauksmes par SVA darbību	30
8. Iekšējās kontroles sistēmas novērtējums un pasākumi tās pilnveidošanai	30
9. Informācija par SVA sniegto publisko pakalpojumu izcenojumiem un izcenojumu izmaiņas prognoze nākamajam pārskata periodam	31
10. Finansējums un tā izlietojums	32
10.1. Valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļi, īpašiem mērķiem paredzētie ieņēmumi un to izlietojums	32
10.2. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un to izlietojums	33
10.3. SVA saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, to izlietojums	34
10.4. Līdzekļu ekonomija, kas panākta, uzlabojot darba efektivitāti	34

11.	Informācija par Valsts investīciju programmā ietverto projektu realizācijai piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu	35
12.	Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana	35
13.	Plāni nākamajam gadam	37
13.1.	2007. gada svarīgākās prioritātes	37
13.2.	Plānotie pasākumi resursu lietderīgai un taupīgai izmantošanai un administrēšanas sistēmas uzlabošanai	38
13.3.	SVA finanšu saistības	38
14.	Informācija par Valsts kontroles veiktajām pārbaudēm un to rezultātiem	39

Valsts aģentūras “Sabiedrības veselības aģentūra” darbības galvenie attīstības virzieni un sasniegtie rezultāti 2006.gadā

Valsts aģentūras “Sabiedrības veselības aģentūra” (turpmāk – SVA) 2006. gada publiskajā pārskatā (turpmāk– Pārskats) sniegta informācija par SVA darbību 2006. gadā, tās galvenajiem uzdevumiem, to īstenošanas rezultātiem un finanšu līdzekļu izlietojumu.

Pārskatā SVA darbība atspoguļota atbilstoši SVA darbības un attīstības stratēģijā 2002. – 2006.gadam (turpmāk– Stratēģija) noteiktajiem mērķiem un ikgadējam darbības plānam. SVA 2006. gada darbības plānā (turpmāk - Plāns) paredzētais darba apjoms izpildīts noteiktajos termiņos piešķirtā finansējuma ietvaros.

Pārskata periodā nodrošināta šādu būtiskāko uzdevumu izpilde:

1. SVA Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības daļas speciālisti piedalījušies Eiropas Savienības infekcijas slimību uzraudzības tīklos, kā arī starptautiskās programmās un projektos infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības jomā. Sniegti priekšlikumi un atzinumi normatīvo dokumentu izstrādei vai grozījumiem infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un profilakses pilnveidošanai (piemēram, priekšlikumi grozījumiem MK 1999. gada 5. janvāra noteikumiem Nr. 7 „Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība” priekšlikumi grozījumiem „Epidemioloģiskās drošības likumā”, priekšlikumi MK 2000.gada 24. septembra noteikumiem Nr.330 „Vakcinācijas noteikumi” u.c.).

2. SVA speciālisti aktīvi iesaistījās iedzīvotāju informēšanā par aktualitātēm infekcijas slimību jomā – meningītu, ērcu pārnestām infekcijām, gripu, salmonelozi u.c.

3. ES PHARE 2003.gada Nacionālās programmas projekta „Valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūra” institucionālā stiprināšana” ietvaros sadarbībā ar SIA „TietoEnator ALISE” notikusi programmatūras izstrāde datorizētā infekcijas slimību uzraudzības tīkla izveidošanai, lai atbilstoši mūsdienu starptautiskajām prasībām modernizētu epidemioloģiskās uzraudzības sistēmu, pilnveidotu datu uzglabāšanas un analīzes iespējas, uzlabotu iespējas savlaicīgi noteikt sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumus un ātri reaģēt uz tiem.

4. Lai valstī attīstītu sabiedrības veselības monitoringu atbilstoši ES valstu praksei, sadarbībā ar Nīderlandes Sabiedrības un arodveselības skolu 2006.gadā ir uzsākta ES *Transition Facility* 2005.gada programmas projekta „Sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmas attīstība” realizācija. Projekts paredz izveidot Sabiedrības veselības monitoringa

sistēmu, un tas ir nozīmīgs solis pakāpeniskai sabiedrības veselības informācijas kvalitātes un pieejamības paaugstināšanai, kā arī sadarbības veicināšanai starp institūcijām. Izveidotā sistēma ietvers sadarbības un informācijas plūsmas principus, zināšanu un prasmju resursus, kā arī informāciju (indikatorus, datu avotus) sabiedrības veselības informācijas sagatavošanai lēmumu pieņēmējiem, sabiedrībai, kā arī jebkuram interesentam.

5. 2006.gadā SVA iesaistījās vairākos EK atbalstītajos projektos. Kā svarīgākos var minēt dalību Eiropas Komisijas finansēto 6.ietvara programmas virziena „Globālās izmaiņas un ekosistēma” integrētā *EDEN* („*Emerging Diseases in a Changing Environment*”) projekta apakšprojekta *EDEN-TBD* „Ērču pārnesto slimību kontrole” realizācijā, kā arī „Eiropas Kopienas iniciatīva sabiedrības veselības jomā (2003. – 2008.)” ietvaros atbalstītajos projektos. Tika turpināts darbs arī pie jau iesāktajiem ES infekcijas slimību uzraudzības projektiem (piemēram, „Eiropas Gripas uzraudzības shēma” (EISS), „Eiropas Darba grupa legionellu izraisītu infekciju jautājumos” (*EWGLINET*); „Difterijas uzraudzības tīkls” (*DIPNET*), „Eiropas Tribīne informācijas apmaiņai infekcijas slimību jomā” (*EUROSURVEILLANCE*), „Eiropas Integrētā sadarbība vakcinācijas jomā” (*VENICE*), u.c.).

6. Aizvadītajā gadā veikti potenciāli zaudēto dzīves gadu (PZDG) rādītāja 2005.gadā Latvijā aprēķini un iegūto rezultātu analīze. Par rezultātiem tika informēta sabiedrība un iesaistītās institūcijas, tie tika prezentēti Saeimā, kā arī dažādos semināros.

7. Vides veselības jomā 2006.gadā sekmīgi turpinājās pērnajā gadā uzsāktā Iekšzemes peldvietu ūdens kvalitātes monitoringa realizācija 243 iekšzemes peldvietās, kā arī realizēts peldvietu ūdens kvalitātes valsts monitorings 32 jūras peldvietās.

8. Dzeramā ūdens kvalitātes valsts monitoringa ietvaros izmeklēts 571 paraugs. ES *PHARE* 2002.gada Nacionālās programmas projekta „Vides monitorings” rezultātā tiek ieviesta mūsdienu prasībām atbilstoša datorizēta datu ievades un analīzes programma, līdz ar to tiks pilnveidota dzeramā ūdens kvalitātes datu apstrāde un izplatīšana.

9. Saskaņā ar veiktajiem grozījumiem MK 29.04.2003. noteikumos Nr. 235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”, sākot ar 2006. gadu, SVA veic jaunu funkciju – izskata iesniegumus par īpašo normu noteikšanu, kā arī sniedz atzinumus par šāda dzeramā ūdens normas ietekmi uz patērētāju veselību.

10. Saistībā ar ES vides un veselības indikatoru ieviešanu Latvijā sagatavots tematisks pārskats un analīze vides veselības situācijas izvērtēšanai – „Vide un veselība Latvijā. Vides ietekmes (slodzes) izvērtējums uz Latvijas iedzīvotāju veselību saistībā ar Eiropas Savienības Vides un veselības stratēģijas un PVO Bērnu vides un veselības stratēģijas pamatmērķiem”.

11. Būtiski (par 10%) palielinājies sagatavoto higiēniskās novērtēšanas atzinumu skaits būvniecības jomā.

12. 2006. gadā sagatavoti un iesniegti Veselības ministrijā monitoringa ziņojumi par sešu Sabiedrības veselības stratēģijas mērķu sasniegšanu:

- 7. mērķis “Infekcijas slimību izplatības samazināšana”;
- 14. mērķis “Multisektoriāla atbildība par veselību un partneru piesaistīšana sabiedrības veselības uzlabošanai”;
- 16. mērķis “Ārstniecības personu atbalsts labākai sabiedrības veselībai”;
- 17. mērķis “Sabiedrības veselības prakses kvalitātes nodrošināšana”;
- 18. mērķis “Sabiedrības veselības sistēmas un pasākumu finansēšana”;
- 20. mērķis “Informācijas nodrošinājums un pētījumi sabiedrības veselības prakses ietvaros”.

13. 2006. gadā Eiropas Komisija (EK) lielu uzmanību pievērta jautājumiem, lai nodrošinātu gatavību reaģēt gripas pandēmijas gadījumā dalībvalstīs. Latvijā pagājušā gada laikā aktualizēts gripas pandēmijas plāns un veiksmīgi organizēta Eiropas slimību kontroles un profilakses centra ekspertu vizīte, kas bija veltīta gripas pandēmijas plāna un starp institūciju sadarbības novērtēšanai.

14. Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas daļas speciālistu dalība darba grupu sanāsmēs un priekšlikumu izstrādāšana normatīvo dokumentu (piemēram, priekšlikumi MK noteikumiem ”Par rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanās gadījumā, kā arī, ja konstatētas terora akta pazīmes, kurā izmantotas bioloģiskas, ķīmiskas vai radioaktīvas vielas”) pilnveidošanai veicinājusi starp institūciju sadarbību ārkārtas sabiedrības veselības jautājumos. Veikta SVA algoritma aktualizācija rīcībai sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā, kas uzlabo un veicina aģentūras darbu ārkārtas situāciju gadījumos.

15. Veikta SVA speciālistu apmācība par individuālo aizsardzības līdzekļu pareizu lietošanu ārkārtas situāciju gadījumos un organizētas teorētiskas

mācību spēles par rīcību tīša bioloģiskā aģenta izplatīšanas gadījumā un rīcību gripas pandēmijas gadījumā.

16. Ir veikta darba vides risku noteikšana, novērtēšana un preventīvo pasākumu plāna sastādīšana, iekšējo normatīvo aktu – darba aizsardzības instrukciju izstrāde. 2006. gadā tika izvērtēta SVA filiālēs esošā personāla resursu atbilstība deleģētajiem darba uzdevumiem un pamatpienākumiem, kā arī savstarpēji vērtēti filiāļu amatu saraksti un līdzsvarots noslogojums starp filiālēm, nosakot nepieciešamo epidemiologu, epidemiologu palīgu, higiēnas ārstu un higiēnas ārstu palīgu skaitu ar 2007. gada 1. janvāri.

17. 2006.gadā par sabiedrībai ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību nodrošināta informācija par plašu SVA kompetencē esošajiem jautājumu loku – infekcijas slimību uzraudzību, vides veselību un sabiedrības veselības monitoringu. SVA vārda un kompetences sfēru atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos 2006.gadā, salīdzinot ar 2005.gadu, kopumā palielinājies par 9%. Pozitīvi vērtējams arī tas, ka pieaudzis plašsaziņas līdzekļos atspoguļoto tēmu apjoms, kas saistīta ar tādiem sabiedrības veselības jautājumiem kā iedzīvotāju veselības stāvokļa monitorings un analīze.

18. 2006.gadā uzsākta un veiksmīgi realizēta SVA sadarbība ar radio SWH. Medicīnas ziņu ietvaros laika posmā no aprīļa līdz decembrim katru darba dienu atskaņoti informatīvie materiāli par aktuālām sabiedrības veselības tēmām.

19. Tāpat kā katru gadu, SVA piedalās RSU Sabiedrības veselības fakultātes studentu apmācību procesā, tajā skaitā nodrošinot tos ar prakses vietām. Kopš Starpnozaru koordinācijas komisijas izveides 2006.gadā SVA veic tās sekretariāta funkcijas.

Kopumā vērtējot, SVA ir izpildījusi 2006. gada darbības plānā noteiktos uzdevumus, kā arī par SVA darbību 2006. gadā, Konsultatīvās padomes 2007. gada 27. februāra sēdē ir saņemts pozitīvs vērtējums.

Direktors

O.Velmers

1. SVA izveidošanas mērķi

SVA ir Veselības ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kura darbojas saskaņā ar normatīvajiem aktiem, lai piedalītos sabiedrības veselības politikas īstenošanā valstī. SVA savus uzdevumus un funkcijas veic atbilstoši pārvaldes līgumam un kārtējam SVA darbības plānam.

2. SVA funkcijas un uzdevumi

SVA galvenie uzdevumi ir šādi:

- 1) infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība;
- 2) vides veselības riska faktoru uzraudzība;
- 3) neinfekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība;
- 4) Sabiedrības veselības stratēģijas monitorēšana;
- 5) ārkārtējo sabiedrības veselības situāciju administrēšana un koordinēšana;
- 6) Imunizācijas valsts programmas uzraudzība, koordinācija un plānošana.

Lai izpildītu noteiktos uzdevumus, SVA atbilstoši savai kompetencei veic šādas likumos un citos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas:

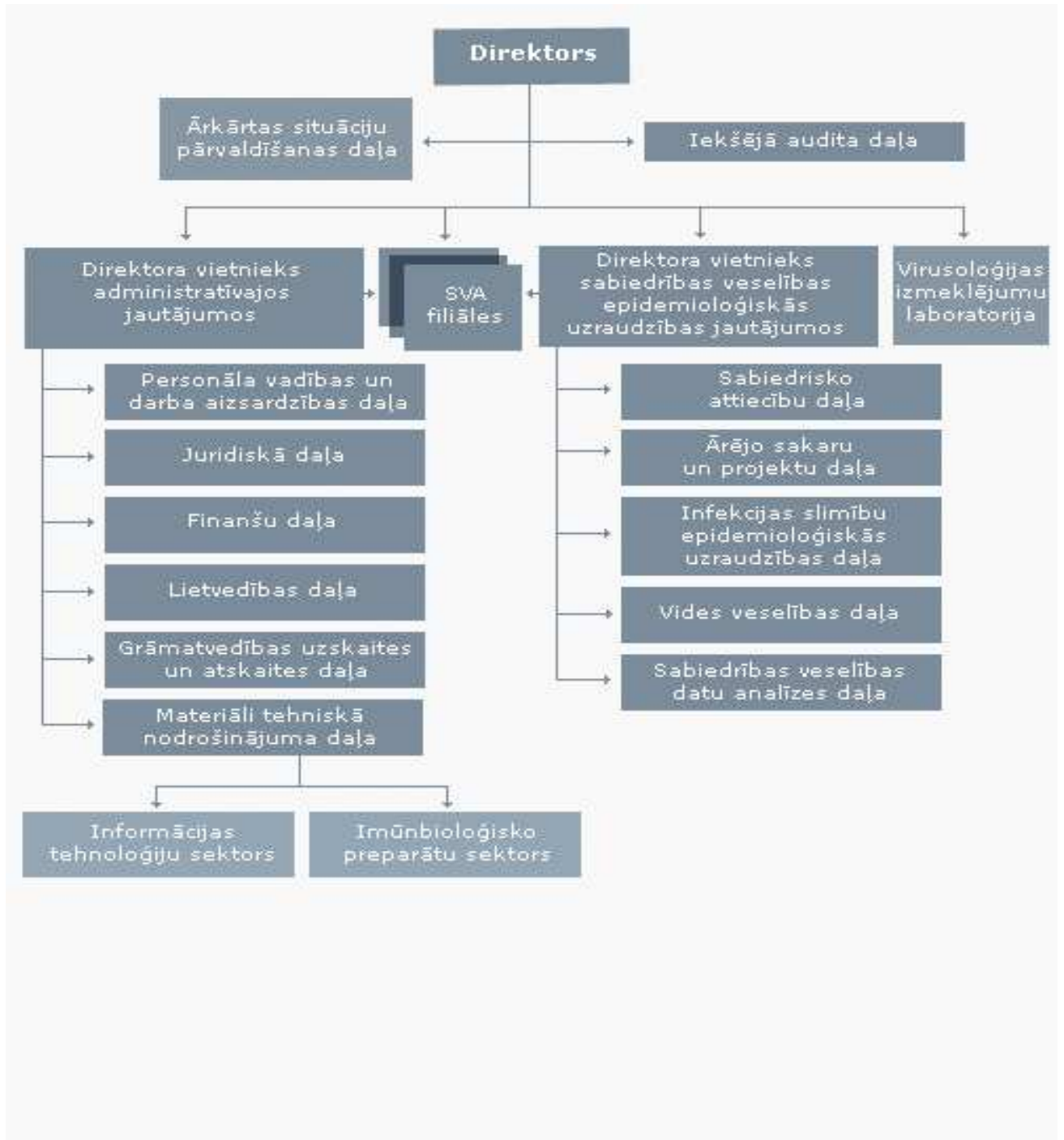
- 1) apzina, izvērtē un analizē iedzīvotāju veselības stāvokli, arī infekcijas un citu slimību izplatību, un iedzīvotāju veselības riska faktorus;
- 2) apzina sabiedrības veselības problēmas, sagatavo priekšlikumus politikas veidošanai un efektīvai problēmu risināšanai sabiedrības veselības jomā un iesniedz tos Veselības ministrijā;
- 3) izstrādā priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidošanai sabiedrības veselības jautājumos;
- 4) izstrādā projektus un programmas iedzīvotāju veselības stāvokļa uzlabošanai un piedalās to īstenošanā, kā arī atbilstoši savai kompetencei nodrošina rīcības plānu izpildi sabiedrības veselības jomā;
- 5) piedalās Sabiedrības veselības stratēģijas īstenošanā, vāc, apkopo un analizē informāciju, kas saistīta ar Stratēģijas mērķu sasniegšanu;
- 6) apzina praktiskā darba problēmas sabiedrības veselības jomā un izstrādā vadlīnijas sabiedrības veselības prakses kvalitātes nodrošināšanai, kā arī izvērtē to ieviešanas efektivitāti;
- 7) sadarbībā ar Vides ministriju izvērtē vides un iedzīvotāju veselības savstarpējo saistību un izstrādā priekšlikumus sabiedrības veselības uzlabošanai;
- 8) sniedz konsultācijas, ieteikumus un citu palīdzību ieinteresētajām institūcijām konkrētu sabiedrības veselības problēmu risināšanā, piedaloties darba grupās un konferencēs, kā arī veicinot informācijas apmaiņu;

- 9) veic normatīvajos aktos noteiktās praktiskās darbības infekcijas slimību epidemioloģiskās drošības jomā un citu sabiedrības veselības jautājumu risināšanā;
- 10) veic dzeramā ūdens kvalitātes monitoringu;
- 11) veic peldvietu ūdens kvalitātes monitoringu, kā arī novērtē peldvietu stāvokli;
- 12) nodrošina virusoloģiskos izmeklējumus;
- 13) normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā piedalās ārkārtas situāciju pārvaldīšanā;
- 14) organizē un veic pētījumus par sabiedrības veselības jautājumiem;
- 15) sadarbojas ar ārvalstu un starptautiskajām institūcijām, kā arī nodrošina savstarpēju informācijas apmaiņu aģentūras darbības jomā;
- 16) nodrošina bioloģiskā un ķīmiskā terorisma operatīvās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas darbības uzturēšanu un koordinēšanu;
- 17) nodrošina infekcijas slimību agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas darbības uzturēšanu un koordinēšanu;
- 18) nodrošina valsts budžeta ietvaros piešķirtā asignējuma mērķtiecīgu un efektīvu izlietošanu, kā arī citus pārvaldes līgumā noteiktos projektu sagatavošanas, realizācijas un pārraudzības procesa pasākumus.

3. SVA juridiskais statuss un struktūra

SVA darbību reglamentē Publisko aģentūru likums, Valsts pārvaldes iekārtas likums, Epidemioloģiskās drošības likums, MK 2001.gada 27.decembra noteikumi Nr.551 "Valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" nolikums", MK 2004.gada 13.aprīļa noteikumu Nr.286 "Veselības ministrijas nolikums" 24.punkts, 2002.gada 30.augustā noslēgtais pārvaldes līgums, SVA darbības un attīstības stratēģija 2002. - 2006.gadam (apstiprināta ar Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) 26.08.2002. rīkojumu Nr.175) un ikgadējais SVA darbības plāns.

3.1. SVA struktūra

3.2. SVA personāls

2006. gadā amata vienību skaits SVA vidēji bija 576,5. 2006. gadā tika veikta amatu klasificēšana atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 3. maija noteikumiem Nr. 310 “Noteikumi par amatu klasifikācijas sistēmu un amatu klasificēšanas kārtību valsts tiešās pārvaldes iestādēs”, kā arī tika nodrošināta darbinieku novērtēšana saskaņā ar 2001. gada 13. februāra Ministru kabineta instrukciju Nr. 2 „Ierēdņu darbības un tās rezultātu novērtēšanas kārtība”. Pamatojoties uz 2005. gada 20. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.995 „Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un

amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju”, ar 01.07.2006. tika ieviesta jauna darba samaksas sistēma.

4. SVA darbības un attīstības stratēģijā 2002. – 2006.gadam, pārvaldes līgumā un ikgadējā darbības plānā noteiktie galvenie uzdevumi un to izpildes vērtējums:

SVA ir veikusi noteiktos uzdevumus atbilstoši Stratēģijai un saskaņā ar VM apstiprināto SVA 2006.gada darbības plānu.

4.1. Infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība

Nodrošināta nepārtraukta infekcijas slimību epidēmisko procesu novērošana un izpēte, epidemioloģiski nozīmīgo infekcijas slimību izraisītāju cirkulācijas uzraudzība:

- Saņemti un reģistrēti 35 936 ārstniecības personu sākotnējie steidzami paziņojumi par individuālajai reģistrācijai pakļauto infekcijas slimību gadījumiem (2005.gadā - 37 198).
- Reģistrēti un epidemioloģiski izmeklēti 565 grupveida saslimšanas gadījumi (ar 2 un vairāk saslimušajiem) (par 5,5 % mazāk nekā 2005.gadā, 54,3 % no kopējā grupveida saslimšanas gadījumu skaita bija saistīti ar akūtu zarnu infekcijas slimību gadījumiem (307 grupveida saslimšanas gadījumi, ar 906 slimniekiem)).
- Epidemioloģiskās izmeklēšanas nolūkā apsekoti 24 470 infekcijas slimību perēkļi, t.sk. 1969 (8 %) ar laboratoriskajiem izmeklējumiem. Epidemioloģiskās izmeklēšanas laikā katrs infekcijas slimību perēklis tika apmeklēts vidēji 1,12 reizes.
- Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2006.gadā par 26 % samazinājies pretepidēmijas darba apjoms gaisa pilienu infekciju perēkļos: apsekoti 1084 perēkļi (2005.gadā - 1474 perēkļi).
- Pretepidēmijas pasākumi visbiežāk organizēti gastroenterokolītu (130 gadījumi), rotavīrusu enterīta (120 gadījumi), salmonelozes (48), skarlatīnas (26) un A hepatīta (11) grupveida saslimšanas gadījumos.
- Infekcijas slimību perēkļos laboratoriski izmeklētas 4518 kontaktpersonas, neskaitot seroloģiski izmeklētās (salīdzinot ar 2005.gadu, izmeklēto kontaktpersonu skaits samazinājies par 11,2 %).
- Infekcijas slimību perēkļos laboratoriski izmeklēti 7924 vides paraugi, kas ir 3,6 reizes mazāk nekā 2005.gadā (no tiem 6559 (82,8 %) bija dažādu objektu nomazgājumi, kā arī 469 (5,9 %) pārtikas produktu paraugi un 551 (7 %) dzeramā ūdens paraugi.
- Dezinfekcija un dezinsekcija veikta 4512 infekcijas slimību perēkļos, t.sk. 283 gadījumos - ar dezinfekcijas kameru. 154 infekcijas slimību

perēkļos veikta deratizācija. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, dezinfekcijas pasākumu kopējais apjoms turpina samazināties.

- SVA realizējamo programmu ietvaros laboratoriskai pārbaudei infekcijas slimību izraisītāju cirkulācijas noteikšanai kopumā savākti 1322 vides paraugi (7,3 % laboratorisko pārbažu rezultāti bijuši pozitīvi). Paraugi ņemti 140 dažādās Latvijas vietās (objektos), veicot 456 apmeklējumus.

Nodrošināta epidemioloģiskā statistiskā, analītiskā, publiskā un speciālā informācija:

- veikts augšējo elpceļu infekciju (t.sk. gripas) saslimstības monitorings Veselības ministrijas (turpmāk – VM) noteiktajā kārtībā. SVA filiāles sezonas laikā regulāri apkopoja ziņojumus no ģimenes ārstiem, skolām, pirmsskolas izglītības iestādēm un slimnīcām, kopumā sagatavojot 363 ziņojumus, kuru analīzes rezultātā izdoti un izplatīti 34 Epidemioloģijas biļeteni par gripas un akūto augšējo elpošanas ceļu infekciju monitoringa rezultātiem;
- kopumā sagatavoti 62 “Epidemioloģijas biļeteni” (2005.gadā – 75), t.sk.:
 - epidemioloģiskās statistikas datiem (12);
 - aktuālām infekcijas slimībām un to profilaksi (32);
 - infekcijas slimību izraisītāju cirkulācijas uzraudzības izpildes rezultātiem (1);
 - aktuāliem imunizācijas jautājumiem (12);
 - uzliesmojumu epidemioloģisko analīzi (1).

Dalība starptautiskajos infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības tīklos:

Sadarbība ar Pasaules Veselības organizāciju (turpmāk - PVO):

- nodrošināta epidemioloģiskās informācijas apmaiņa, regulāri sniegti PVO epidemioloģiskie dati par:
 - poliomiēlīta/akūtās šļauganās paralīzes gadījumiem (*ik nedēļu*);
 - vakcīnregulējamo infekcijas slimību gadījumiem (*ik mēnesi par masalām un difteriju, par citām – reizi gadā*);
 - citām infekcijas slimībām, t.sk.: malāriju, zarnu infekcijas slimībām, vīrushepatītiem, ērcu encefalītu, gripu u.c. (*reizi gadā, atbilstoši PVO pieprasījumam*);
 - imunizācijas rādītājiem (*pēc pieprasījuma*).
- piedalīšanās PVO aptaujās epidemioloģiskās uzraudzības un imunizācijas pārraudzības jautājumos, kā arī poliomiēlīta likvidācijas pērcertifikācijas aktivitātēs u.c.

Sadarbība ar Eiropas Savienības (turpmāk – ES) epidemioloģiskās uzraudzības struktūrām:

- atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam Nr.2119/98/EC „Par sadarbības projektu izveidošanu infekcijas slimību epidemioloģiskajai uzraudzībai un kontrolei” gada laikā nodrošināta piedalīšanās ES epidemioloģiskās uzraudzības projektos (tīklos), t.sk. to rīkotajās sanāksmēs:
 - „Eiropas darba grupa legionellu izraisītu infekciju jautājumos” („EWGLI - *European Working Group for Legionella Infections*”);
 - „Cilvēka zarnu patogēnu uzraudzības tīkls” (ENTER-NET - *Dedicated surveillance network for enteric pathogens-Salmonella, E. coli and Campylobacter*);
 - „Infekcijas slimību uzraudzības pamattīkls” (BSN – „*Basic Surveillance Network*);
 - „Eiropas Savienības Invazīvo bakteriālo infekciju uzraudzība” (*European Union Invasive Bacterial Infections Surveillance* (EU-IBIS);
 - „Globālā sadarbība difterijas laboratoriskai diagnostikai” (DIPNET – „*Global Collaboration in Laboratory Diagnosis of Diphtheria*” EC DG SANCO 122/SID/2001);
 - Akūto augšējo elpceļu infekciju, t.sk. gripas, epidemioloģiskās un virusoloģiskās uzraudzības tīkls (*EISS – European Influenza Surveillance Scheme*);
 - „Eiropas jaunās integrētās sadarbības centieni vakcinācijas jomā” (VENICE – „*Vaccine European New Integrated Collaboration Effort*”);
 - „Ar vakcināciju novēršamo infekcijas slimību uzraudzības kopienas tīkls” (EUVAC.NET: *A Dedicated Surveillance Network for Vaccine Preventable Infectious Diseases*);
 - Eiropas intervences epidemioloģijas apmācības programma (EPIET - *European Programme for Interventional Epidemiology Training*);
 - EK 6.ietvara programmas virziena „Globālās izmaiņas un ekosistēmas” integrētā projekta EDEN (*Emerging Diseases in a Changing European Environment*) apakšprojekts EDEN-TBD „Ērču pārnesto slimību pētījumi”;
 - „Eiropas un sabiedroto valstu sadarbības pētījumu grupa Kreicfelda- Jakoba slimības (CJD) jomā” (EUROCJD – „*The European and Allied Countries Collaborative Study Group of CJD*”);

- Projekts „EpiNorth 2004-2006 – infekcijas slimību uzraudzības, komunikācijas un apmācības ietvars Ziemeļeiropā” („EpiNorth 2004-2006 - a Framework for Communicable Disease Surveillance, Communication and Training in Northern Europe”);
- „Eiropas tribīne informācijas apmaiņai infekcijas slimību jomā” („EUROSURVEILLANCE PROJECT: A European Tribune to Exchange Information on Communicable Diseases”).
- Eiropas agrīnas brīdināšana un reaģēšanas sistēma (EWRS).
- Dalība PVO, ES un citu ārvalstu institūciju organizētos pasākumos:
 - Dalība Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (*European Centre of Disease Prevention and Control*) padomes (*Advisory Forum*) sēdēs Stokholmā, kā arī šī centra organizētajā seminārā par epidemiologu apmācības stratēģiju Eiropas Kopienā;
 - Dalība Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un kontroles tīkla Epidemioloģiskās uzraudzības komponentes (*ESCON*) un Agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas komponentes (*EWRS*) speciālistu sanāksmēs;
 - Dalība ECDC sanāksmē par epidemioloģiskās izlūkošanas attīstību.

Imunizācijas valsts programmas izpildes koordinācija un analīze:

Imunizācijas valsts programmas izpilde monitoringa ietvaros:

- nodrošināta statistiskajos pārskatos iekļauto datu par iedzīvotāju imunizāciju vākšana, apkopošana, apstrāde, analīze un izplatīšana.

Vakcinācijas izraisīto komplikāciju uzraudzības ietvaros:

- nodrošināta vakcinācijas izraisīto komplikāciju reģistrācija, izmeklēšana un analīze;
- 2006.gadā epidemioloģiski izmeklēti 58 komplikāciju gadījumi pēcvakcinācijas periodā.

Imunizācijas valsts programmas izpildes nodrošinājums SVA:

- veikta savlaicīga un efektīva vakcīnu plānošana Imunizācijas valsts programmas izpildei;
- izstrādāti un iesniegti VM priekšlikumi imūnbioloģisko preparātu iegādei 2006.gadā;
- veikti pasākumi imūnbioloģisko preparātu izplatīšanas atļaujas pagarināšanai;
- nodrošināta pareiza vakcīnu uzglabāšana un imūnbioloģisko preparātu menedžments centrālajā SVA noliktavā, kā arī lokālajās SVA filiāļu noliktavās;

- 2006.gadā Imunizācijas valsts programmas izpildei 1618 vakcinācijas iestādes pasūtījušas un saņēmušas vakcīnas SVA centrālajā institūcijā un SVA filiālēs. Vakcinācijas iestāžu skaits, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, samazinājies par 0,3%. Pēdējo gadu laikā vakcīnu izsniegšanas biežums nav būtiski mainījies un atbilst Pasaules Veselības organizācijas nostājai, ka vakcinācijas iestādē jābūt vakcīnu krājumam lietošanai ne ilgāk kā vienam mēnesim;
- katru ceturksni tika veiktas korekcijas Imunizācijas valsts programmas realizācijā iesaistīto vakcinācijas iestāžu sarakstā, informācija nosūtīta Valsts Farmācijas inspekcijai.

Sniegti priekšlikumi un atzinumi normatīvo dokumentu izstrādei vai grozījumiem infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un profilakses pilnveidošanai, t.sk. izstrādāti:

- Priekšlikumi MK 2000.gada 24. septembra noteikumiem Nr.330 „Vakcinācijas noteikumi”;
- Priekšlikumi MK noteikumu projektam „Putnu gripas uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” (VSS 1639);
- Priekšlikumi pasākumu iekļaušanai plāna projekta „Bērniem piemērota Latvija 2007. gadam”;
- Priekšlikumi grozījumiem MK 1999. gada 5. janvāra noteikumiem Nr. 7 „Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība”;
- Priekšlikumi MK noteikumu projektam „Pretepidēmijas pasākumu veikšanas kārtība poliomiēlīta gadījumā”;
- Priekšlikumi Imunizācijas valsts programmai 2006.-2010. gadam;
- Priekšlikumi grozījumiem „Epidemioloģiskās drošības likumā”;
- Priekšlikumi MK noteikumu projektam „Kārtība, kādā veic uzraudzību un informācijas apmaiņu par infekcijas slimībām, ar kurām slimo gan dzīvnieki, gan cilvēki, par šo slimību ierosinātajiem, kā arī par šo ierosinātāju antimikrobo rezistenci”.

4.2. Vides veselības riska faktoru uzraudzība
Nodrošināta publisko pakalpojumu sniegšana

Sagatavoti atzinumi juridiskām un fiziskām personām:

Būvniecības jomā:

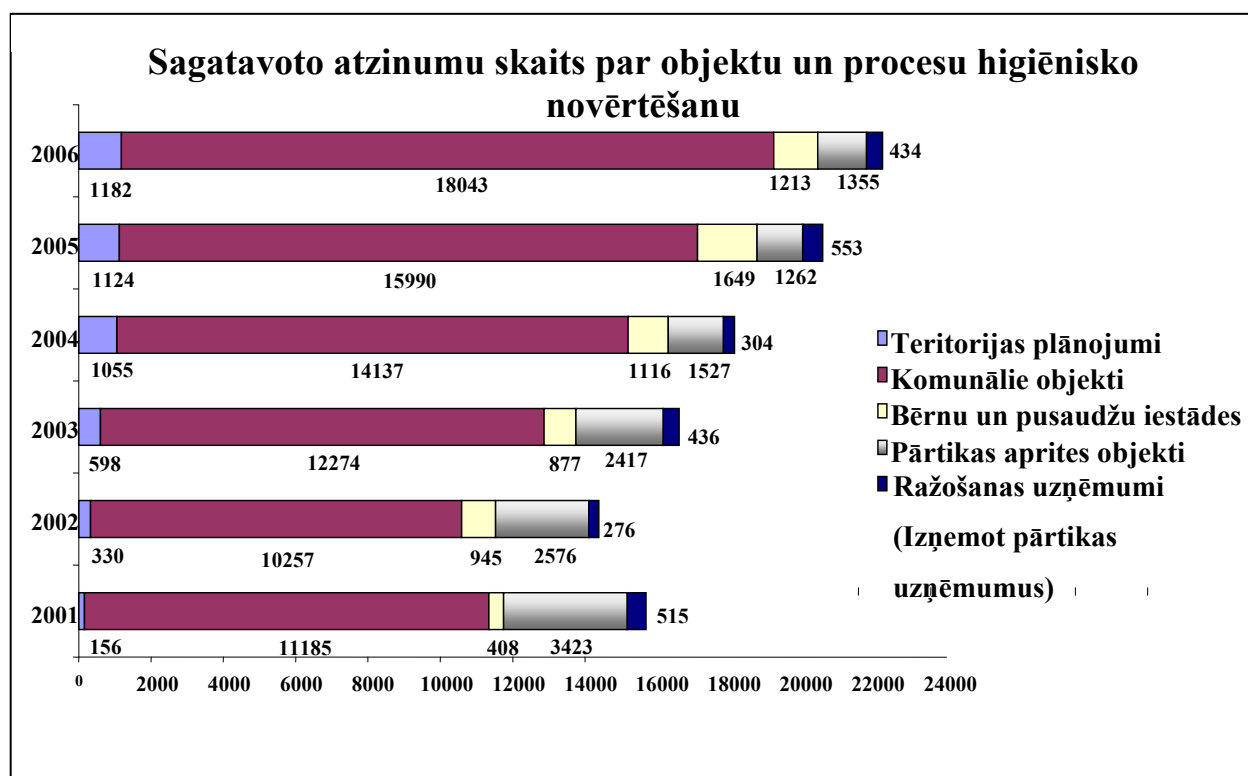
- atzinumi par vietas izvēli būvniecībai – 720;
- projektēšanas higiēniskie uzdevumi – 1441 (t.sk. 455 A un B kategorijas piesārņojošās darbības nosacījumu izstrāde);
- atzinumi par projektiem – 2438;
- atzinumi par būves gatavību ekspluatācijai – 5916.

Objektu higiēniskās novērtēšanas jomā:

- atzinumi par objekta gatavību darbības uzsākšanai (turpināšanai) – 2167;
- objekta higiēniskie novērtējumi – 6020;
- higiēniskās novērtēšanas veikšanai apsekoti 16828 objekti.

Vides veselības riska faktoru novērtēšanas jomā:

- atzinumi par testēšanas pārskatiem – 7075.

Produktu higiēniskās novērtēšanas jomā:

- produktu higiēniskie novērtējumi - 536.

Veikta licencēšana uzņēmējsabiedrībām deratizācijas, dezinfekcijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniegšanai - izsniegtas 24 licences.

Sabiedrības zināšanu līmeņa paaugstināšanai higiēniskās drošības jomā organizētas un novadītas **391** higiēnas apmācības nodarbības (apmācītas **3169** personas).

Nodrošināta vides veselības faktoru monitoringu izpilde, proti:

Nodrošināta monitoringu īstenošana kompetencē esošajos vides veselības jautājumos, pilnveidota un uzturēta vides veselības riska faktoru uzraudzības sistēma

Dzeramā ūdens kvalitātes monitoringa (saskaņā ar MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumiem Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”) ietvaros:

- apkopoti 2005.gada monitoringa rezultāti un sagatavots pārskats;
- veikta monitoringa koordinēšana (plānošana, plānu saskaņošana), datu bāzes uzturēšana (rezultātu apkopošana), ūdens paraugu laboratoriskā testēšana PVD NDC laboratorijā;
- kopumā dzeramā ūdens auditmonitorings 2006. gadā veikts 571 paraugiem no 517 ūdensvadiem, kas ir aptuveni 80 % no visa ūdensapgādes apjoma valstī gadā.

ES *PHARE* 2002.gada Nacionālās programmas projekta „Vides monitorings” rezultātā tiek ieviesta mūsdienu prasībām atbilstoša datorizēta datu ievades un analīzes programma, līdz ar to tiek pilnveidota dzeramā ūdens kvalitātes monitoringa datu apstrāde un izplatīšana.

2006. gadā SVA veic jaunu funkciju – izskata pieteikumus īpašu normu (pazeminātu kvalitātes un nekaitīguma prasību) piešķiršanai dzeramajam ūdenim, sagatavoti 70 atzinumi par īpašo normu piešķiršanu dzeramajam ūdenim.

Peldvietu ūdens kvalitātes monitoringa (saskaņā ar MK 1998.gada 11.augusta noteikumiem Nr.300 „Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi” un MK 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”) ietvaros:

- veikta monitoringa koordinēšana (plānošana, plānu saskaņošana, iegūto datu analīze), datu bāzes uzturēšana, ūdens paraugu laboratoriskā testēšana PVD NDC laboratorijā;
- apkopoti 2006.gada monitoringa rezultāti un sagatavots pārskats;
- kopumā peldūdens paraugi analizēti 32 Baltijas jūras un Rīgas jūras līča peldvietās un 243 iekšzemes peldvietās (kopā 3114 paraugi).

Sagatavots tematisks pārskats un analīze vides veselības situācijas izvērtēšanai Latvijā (saistībā ar ES vides un veselības indikatoru ieviešanu Latvijā – „Vide un veselība Latvijā. Vides ietekmes (slodzes) izvērtējums uz Latvijas iedzīvotāju veselību saistībā ar Eiropas Savienības Vides un veselības stratēģijas un PVO Bērnu vides un veselības stratēģijas pamatmērķiem”).

Sabiedrības un nevalstisko organizāciju informētības un zināšanu līmeņa paaugstināšana ar vidi saistīto veselības traucējumu profilakses jomā, proti:

- *Sabiedrības informētības un zināšanu līmeņa paaugstināšana ar vidi saistīto veselības traucējumu profilakses jomā:*

Sagatavoti 4 informatīvi materiāli, apskatītas aktuālākās vides veselības problēmas - par mobilo telefonu bāzes staciju ietekmi uz veselību, par peldēšanos un putnu gripu, par riska faktoriem peldvietās, par poloniju 210 – raksturojums un veselības riski.

SVA Vides veselības daļas speciālisti 2006.gadā piedalījušies vairākās starpnozaru darba grupās, semināros un konferencēs.

Dalība starpnozaru darba grupās:

- Starpministriju un starpinstitūciju darba grupā „Ķīmiskā drošība” ;
- Veselības ministrijā – MK noteikumu grozījumu izstrādei par akustisko troksni dzīvojamo un publisko ēku telpās;
- Labklājības ministrijā - MK noteikumu projekta izstrādē par elektromagnētisko lauku ierobežošanu darba vidē;
- Zemkopības ministrijā - MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” un MK 1998.gada 11.augusta noteikumu Nr.300 „Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi” grozījumu izstrādē;
- Vides ministrijā - Vides ministrijas Vides pārraudzības valsts biroja darba grupā par rūpniecisko avāriju novēršanas plāniem (izskatīti projekti un sniegti atzinumi), dalība Īpaši jūtīgo teritoriju apsaimniekošanas koordinācijas padomes sanāksmēs, kā arī Zilo karogu žūrijas sēdēs;
- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā – starpinstitūciju darba grupa „Par jaunas ķīmiskas vielas pieteikuma izvērtēšanas (ietekme uz vidi un veselību) komisija”
- Izglītības un zinātnes ministrijā - MK 2001.gada 23.oktobra noteikumu Nr.447 grozījumu izstrādē „Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība”
- Tehniskās komitejas „Akustiskais troksnis un mehāniskās svārstības” un „Darba vide”

Dalība semināros un konferencēs:

- Rīgas vides centra „Agenda 21” seminārs „Peldvietu sakārtošana un apsaimniekošana Rīgā” , ziņojums

- Rīgas Tehniskās universitātes rīkotais starptautiskais seminārs „Jaunākās dzeramā ūdens tehnoloģijas”
 - Valsts Būvinspekcijas seminārs būvvalžu vadītājiem, ziņojums
- Valsts sanitārās inspekcijas organizētais seminārs par Latvijas institūciju kapacitātes stiprināšanu ķīmiskās drošības jomā

4.3. Ārkārtējo sabiedrības veselības situāciju administrēšana un koordinēšana

Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas daļas veiktie pasākumi:

- Izveidota un divas reizes gadā (februāris-oktobris) aktualizēta datu bāze ar informāciju par SVA un to filiāļu rīcībā esošiem un nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem;
- Izstrādātas specifikācijas individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumam SVA speciālistu darbam infekcijas izraisītāju perēkļos un koordinēta to iepirkuma veikšana un sadale SVA filiālēm.
- Katru mēnesi sagatavoti un koordinēti SVA dežūrējošo speciālistu ikmēneša dežūru grafiki.
- Aktualizēta un papildināta informācija par bīstamām ķīmiskām vielām un to iedarbību uz cilvēka veselību, un par preventīviem pasākumiem ķīmiskā terorisma gadījumā.
- Adaptētas Eiropas Komisijas izstrādātās vadlīnijas 6 sevišķi bīstamajām slimībām. Vadlīnijas iesniegtas saskaņošanai Latvijas profilaktiskās medicīnas asociācijā.
- Nodrošināta sadarbība un pastāvīga informācijas saņemšana, izvērtēšana un analīze no ES bioloģiskā un ķīmiskā terorisma operatīvās brīdināšanas sistēmas (RAS – BICHAT), infekcijas slimību agrīnās brīdināšanas sistēmas (EWRS) un ES starptautiskajiem tīkliem. Saņemtā informācija aktualizēta SVA iknedēļas operatīvajās sanāksmēs.
- Sagatavošanās pasākumu koordinēšana SVA un filiālēs attiecībā uz iespējamiem bioterorisma draudiem NATO samita laikā Latvijā: veikti pasākumi, lai nodrošinātu SVA gatavību rīcībai NATO samita laikā – organizētas papildu speciālistu dežūras, veikta šo speciālistu apmācība par rīcību un nepieciešamajiem pretepidēmijas pasākumiem tīša bioloģiskā aģenta izplatīšanas gadījumā.
- Sagatavošanās pasākumu organizēšana Eiropas slimību kontroles un profilakses centra ekspertu vizītei Latvijā un šīs vizītes vadīšana 11.12.2006-14.12.2006.
- Sagatavots un apstiprināts SVA Iekšējais normatīvais akts „Par v/a „Sabiedrības veselības aģentūra” rīcību sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā”.
- Izstrādātas labas prakses vadlīnijas “Par rīcību tīša bioloģiskā aģenta izplatīšanas gadījumā”.

- Veikta regulāra informācijas apkopošana un analīze par SVA filiāļu Medicīnas sanitāro pasākumu punktu darbību.

Lai nodrošinātu SVA speciālistu gatavību rīcībai ārkārtas sabiedrības veselības situāciju gadījumos, noorganizētas šādas mācības un semināri:

- Par rīcību, reaģēšanu ārkārtas sabiedrības veselības situāciju gadījumos(5);
- Praktiskas mācības ārkārtas situāciju pārvaldīšanā (4);
- Par individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu (11);
- Par bioloģisko un ķīmisko aģentu izraisītām ārkārtas situācijām (izraisītāji, vadlīnijas, rīcības plāni, individuālie aizsardzības līdzekļi) (1);
- Par gatavību gripas pandēmijai (2).

Dalība darba grupās:

- Dalība IeM darba grupā par MK noteikumu projekta izstrādi ”Par rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā, kā arī, ja konstatētas terora akta pazīmes, kurā izmantotas bioloģiskas, ķīmiskas vai radioaktīvas vielas”.
- Dalība VM darba grupā par MK noteikumu projekta izstrādi „Par katastrofu medicīnas sistēmu” un sniegti priekšlikumi .
- Dalība VM darba grupā par gripas pandēmijas plāna izstrādi. Aktualizēts esošais plāns. Notiek plāna pilnveidošana EK ekspertu noteiktajiem uzdevumiem un priekšlikumiem.
- Dalība Aizsardzības ministrijas organizētajā darba grupā par NCRS (Krīzes reaģēšanas sistēma) rokasgrāmatas ieviešanas pasākumiem Latvijā.
- Dalība EK Eiropas slimību un profilakses centra Nacionālo gripas koordinātoru darba grupā.

Dalība semināros un konferencēs:

Piedalīšanās starpinstitūciju semināros/apmācībās par rīcību ārkārtas situāciju pārvaldīšanā (7 pasākumi).

Dalība ES un citu ārvalstu institūciju organizētajos pasākumos (konferences, semināri u.c.)

- Dalība EK Veselības drošības komitejas sēdē Luksemburgā (4sanāksmes).
- Dalība EK organizētajā konferencē par “New watchman” un “Common ground” spēļu analīzi, Portugālē.
- Dalība EK organizētajā sanāksmē par treniņa mācību “New watchman” un “Common ground” analīzi, Slovēnijā, Portorož.
- Dalība EK organizētajā seminārā par ES gatavību iespējamiem bioterorisma draudiem, Beļģijā.
- Dalība mācībuursos par slimību epidemioloģiju un risku pārvaldīšanu, Nīderlandē.

- Dalība Eiropas slimību kontroles un profilakses centra rīkotajā sanāksmē par epidemioloģiskās uzraudzības veidošanu valstī publisku pasākumu laikā, Stokholmā.
- Dalība EK organizētajās praktiskās mācībās par vides paraugu ņemšanu bioloģisko aģentu tīšas izplatīšanas gadījumā, Dānijā.
- Dalība EK organizētajā sanāksmē par gatavību gripas pandēmijai, Zviedrijā, Upsala.
- Dalība veselības aizsardzības speciālistu asociācijas gadskārtējā konferencē, Igaunijā, Viru.
- Dalība Igaunijas Iekšlietu ministrijas organizētajā mācību treniņā par rīcību gripas pandēmijas gadījumā, Igaunijā.
- Dalība Apvienotās Karalistes *Advisory Committee for Disaster Risk Reduction* organizētajā konferencē par Zinātniski labas prakses katastrofu riska samazināšanā, Lielbritānijā, Londona.
- Dalība Baltijas aizsardzības koledžas BALTDEFCOL organizētajosursos “Civilmilitārā krīzes vadība”, Igaunijā, Tartu.

Sniegtie priekšlikumi normatīvās bāzes pilnveidošanai Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas jomā:

- Priekšlikumi Katastrofu medicīnas centra izstrādātajam Ministru kabineta noteikumu projektam „Par katastrofu medicīnas sistēmas organizāciju”.
 - Priekšlikumi Iekšlietu ministrijas izstrādātajam Ministru kabineta noteikumu projekta ”Par rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā, kā arī, ja konstatētas terora akta pazīmes, kurā izmantotas bioloģiskas, ķīmiskas vai radioaktīvas vielas”.
 - Priekšlikumi Ministru kabineta rīkojumam “Grozījumi Valsts civilās aizsardzības plānā”.
 - Priekšlikumi rīcības plānam „Par gatavību gripas pandēmijas gadījumā”.
- Medicīniski sanitāro pasākumu izpildes gaitā robežkontroles punktos izdotas 447 deratizācijas apliecības un 122 kuģu sanitārās apliecības, kā arī 83 atļaujas miruša cilvēka ķermeņa izvešanai no valsts.

4.4. Sabiedrības veselības monitoringa nodrošināšana

1. 2006.gada jūlijā uzsākta ES *Transition Facility* 2005.gada programmas projekta „Sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmas attīstība” realizācija.
2. Sabiedrības veselības stratēģijas mērķu sasniegšanas monitoringa (SVS MSM) ietvaros:
 - Izstrādāts informatīvais materiāls par Sabiedrības veselības stratēģijas mērķu sasniegšanas monitorējamiem indikatoriem (ap 400 indikatoru).

- sagatavoti un iesniegti Veselības ministrijā monitoringa ziņojumi par sešu Sabiedrības veselības stratēģijas mērķu sasniegšanu:
 - 7. mērķis “Infekcijas slimību izplatības samazināšana”;
 - 14. mērķis “Multisektoriāla atbildība par veselību un partneru piesaistīšana sabiedrības veselības uzlabošanai”;
 - 16. mērķis “Ārstniecības personu atbalsts labākai sabiedrības veselībai”;
 - 17. mērķis “Sabiedrības veselības prakses kvalitātes nodrošināšana”;
 - 18. mērķis “Sabiedrības veselības sistēmas un pasākumu finansēšana”;
 - 20. mērķis “Informācijas nodrošinājums un pētījumi sabiedrības veselības prakses ietvaros”.
 - Sagatavots ziņojuma projekts par Sabiedrības veselības stratēģijas ieviešanas rīcības programmas 2004.-2010.gadam īstenošanu 2005.-2006.gadā, kā arī sniegti priekšlikumi izmaiņām MK 09.03.2004. rīkojumā Nr.150 „Par Sabiedrības veselības stratēģijas ieviešanas rīcības programmu 2004.-2010.gadam”.
3. Veikti potenciāli zaudēto dzīves gadu (PZDG) rādītāja 2005.gadā Latvijā aprēķini un iegūto rezultātu analīze.

Dalība darba grupās:

- “Ilgtspējīgas attīstības indikatoru pārskata” sagatavošanas darba grupa (Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra);
- Pamatnostādņu „E-Veselība Latvijā” īstenošanas plāna izstrādes darba grupa (Veselības ministrija);
- Ministru kabineta instrukcijas „Kārtība, kādā izstrādājama, aktualizējama un izvērtējama Iestādes darbības stratēģija” izstrādes darba grupa (Valsts kanceleja);
- Narkotiku kontroles un narkomānijas ierobežošanas koordinācijas padomes (informācijas analīzes) darba grupa (Narkoloģijas valsts aģentūra);
- Veselības veicināšanas koordinācijas darba grupa (Veselības veicināšanas valsts aģentūra);
- Sabiedrības veselības speciālista profesijas standarta izstrādes darba grupa (Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības fakultāte).

Starptautiskā sadarbība (t.sk. dalība projektos, darba grupās u.c.):

- Dalība Pasaules Veselības organizācijas Eiropas Neinfekcijas slimību stratēģijas izstrādes darba grupā;
- Dalība Eiropas Komisijas atbalstītajā projektā „Ziņojuma izstrāde par veselības stāvokli ES valstīs”(EUGLOREH);
- Dalība Eiropas Komisijas atbalstītajā projektā „Eiropas pilsētu veselības indikatoru sistēma”(EURO-URHIS);

4.5. Laboratorisko izmeklējumu veikšana

Ir izpildīts apstiprinātais 2006.gada darba plāns. Atbilstoši nominētajām funkcijām, veicot savu profesionālo darbību, laboratorija ir nodrošinājusi informāciju par infekciju slimību izraisītāju vīrusu cirkulāciju atsevišķās iedzīvotāju grupās, populācijā un ārējā vidē, veicot normatīvajos aktos noteiktās darbības sabiedrības veselības uzdevumu risināšanā.

2006. gadā laboratorijā ir pieņemti un reģistrēti **19 358** testējamie paraugi. Reģistrēto materiālu virusoloģiskai, molekulāri-bioloģiskai un seroloģiskai testēšanai summāri ir izdarīti **156 812** izmeklējumi. Izmeklējumu struktūra turpina atspoguļot pēdējo gadu tendenci uz jaunākās paaudzes testēšanas metožu un diagnostisko sistēmu pielietošanu, kas liecina par augsti specifisko un jutīgo molekulārās diagnostikas metožu īpatsvara palielināšanos kopējā izmeklējumu spektrā (20%) un virusoloģijas metožu pārsvaru par seroloģiskajām (attiecīgi 80% un 20%). Moderno testēšanas metožu ieviešana nodrošina testēšanas augstu kvalitāti, ticamību un kopējā testēšanas laika samazināšanos, vienlaicīgi paaugstinot kopējās testēšanas izmaksas (vīrusu hepatītu, gastroenterītu vai cilvēka papillomas vīrusu indikācija).

Atskaiteš gada laikā iegūta nepieciešamā informācija par cilvēkiem patogēno vīrusu izplatības un cirkulācijas tendencēm valstī un epidemioloģiski nozīmīgas norādes par vīrusu dabas infekciju uzliesmojumiem un lokalizāciju.

Laboratorijā efektīvi darbojas kvalitātes sistēma, saņemts LATAK akreditācijas uzraudzības pozitīvs slēdziens visā akreditācijas sfērā. Atbilstoši plānam laboratorijā notiek iekšējie kvalitātes sistēmas audiiti, kā arī laboratorija sekmīgi piedalās piecās Starptautisko Institūciju (INSTAND, LABQUALITY, EQUALIS, QCMD, PVO) organizētajās starplaboratoriju salīdzinošās testēšanas programmās. Personāls ir sertificēts savās kvalifikācijas kategorijās, divi no darbiniekiem piedalījušies ar ziņojumiem sešās starptautiskajās konferencēs, trīs no darbiniekiem mācījušies Starptautiskajās skolās vaiursos, 11 – kvalifikācijas paaugstināšanasursos. Laboratorijas vadītāja veikusi PVO eksperta pienākumus (divās programmās), kā arī ar ziņojumiem piedalījušies trijās starptautiskajās sanāksmēs un darba grupās, nolasījusi trīs lekcijas ārstu profesionālo asociāciju semināros, strādājusi ar pēcdiploma apmācības ārstiem, veiksmīgi sadarbojusies ar plašsaziņas līdzekļiem.

PVO pozitīvi novērtējusi laboratorijas darbu PVO Nacionālās gripas Institūcijas sfērā, atzinīgi vērtētas arī pārējās PVO references laboratoriju funkcijas (polio- un masalu/masaliņu).

Sūdzības par laboratorijas darbu 2006. gadā nav saņemtas. Klientu un plašsaziņas līdzekļu vērtējums- pozitīvs.

Laboratorija ir iekļāvusies tai atvēlētā budžeta robežās. Testēšanas apjoma svārstības (enterovīrusu un gastroenterītu izraisītāju vīrusu intensīva cirkulācija visa gada garumā) iekļaujas gada svārstību vidējās robežās un ir atkarīgas no epidemioloģiskās situācijas valstī un pasaulē.

4.6. Mērķauditorijas informēšana par sabiedrības veselības aktualitātēm vides veselības un infekcijas slimību epidemioloģijas jomā

Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai:

Veiksmīga sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (turpmāk PSL) un sabiedrības informēšana ir viena no Sabiedrības veselības aģentūras kā valsts pārvaldes iestādes galvenajām prioritātēm. SVA uzdevumu īstenošanai nepieciešama sabiedrības izpratne par notiekošo, lai veicinātu iedzīvotāju iesaistīšanos un līdzdalību nozīmīgu sabiedrības veselības jautājumu risināšanā.

2006.gadā sabiedrība ar PSL starpniecību nodrošināta ar informāciju par plašu SVA kompetencē esošo jautājumu loku – infekcijas slimību uzraudzību, izplatību, vides veselību, sabiedrības veselības monitoringu u.c. ar sabiedrības veselību saistītiem jautājumiem.

Sabiedrības veselības aģentūras sagatavotie materiāli un organizētie pasākumi plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem.

- **Infekcijas slimību epidemioloģijas jomā** sagatavotas preses relīzes par epidemioloģijas, infekcijas slimību un profilakses tēmām: gripu, elpceļu infekcijām, putnu gripu, salmonelozi, trakumsērgu, ērcu encefalītu, Laimas slimību, meningītu, utt.

Līdz 2006.gada martam SVA turpināja realizēt valsts apmaksāto pretgripas vakcinācijas kampaņu, kuras laikā SVA speciālisti informēja iedzīvotājus par valsts piedāvāto bezmaksas vakcināciju pret gripu, kā arī skaidroja jautājumus, kas saistīti ar gripas pandēmiju, putnu gripu un ikgadējo gripas profilaksi. 2006.gada nogalē, līdz ar elpceļu infekcijas slimību cirkulācijas sākumu, SVA sniedza informāciju par datiem un profilakses pasākumiem.

Pavasara un vasaras mēnešos, aktuāls bija jautājums par ērcu encefalītu, Laimas slimību un infekcijas slimībām, ko izraisa nekvalitatīvas pārtikas lietošana un nepietiekama personīgā higiēna.

Lai pievērstu sabiedrības uzmanību ērcu pārnesto infekcijas slimību bīstamībai, maijā SVA organizēja pasākumu „Ērcu safari”, kura laikā kopā ar PSL pārstāvjiem devās uz Mežaparku, informēja par statistikas rādītājiem, slimību profilaksi un vakcināciju.

Īpaši karstajā vasaras laikā, SVA sadarbībā ar Katastrofu medicīnas centru organizēja preses konferenci par karstuma ietekmi uz cilvēka veselību un iespējām to mazināt.

Septembrī Latgales reģionā uzliesmoja serozā meningīta infekcija un šo problēmu vairākus mēnešus atspoguļoja ne tikai Latgales reģiona, bet arī visi centrālie PSL.

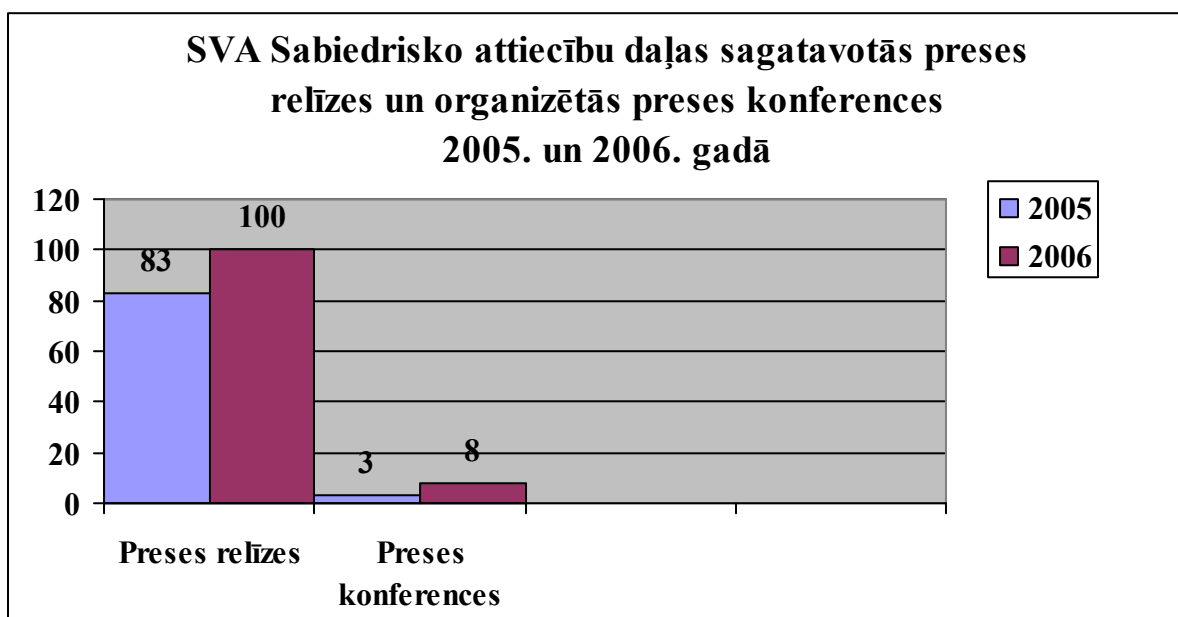
Līdz ar rudens ceļojumu sezonas sākumu (oktobrī), tika sniegta informācija PSL par SVA iztulkoto Pasaules Veselības organizācijas

grāmatu „Ceļotāju veselība un drošība”. Minētais materiāls ievietots SVA mājas lapā, kur ar to var iepazīties ikviens interesents. Saīsinot tulkoto materiālu, tika sagatavots materiāls bukletam „Ceļotāju veselība”.

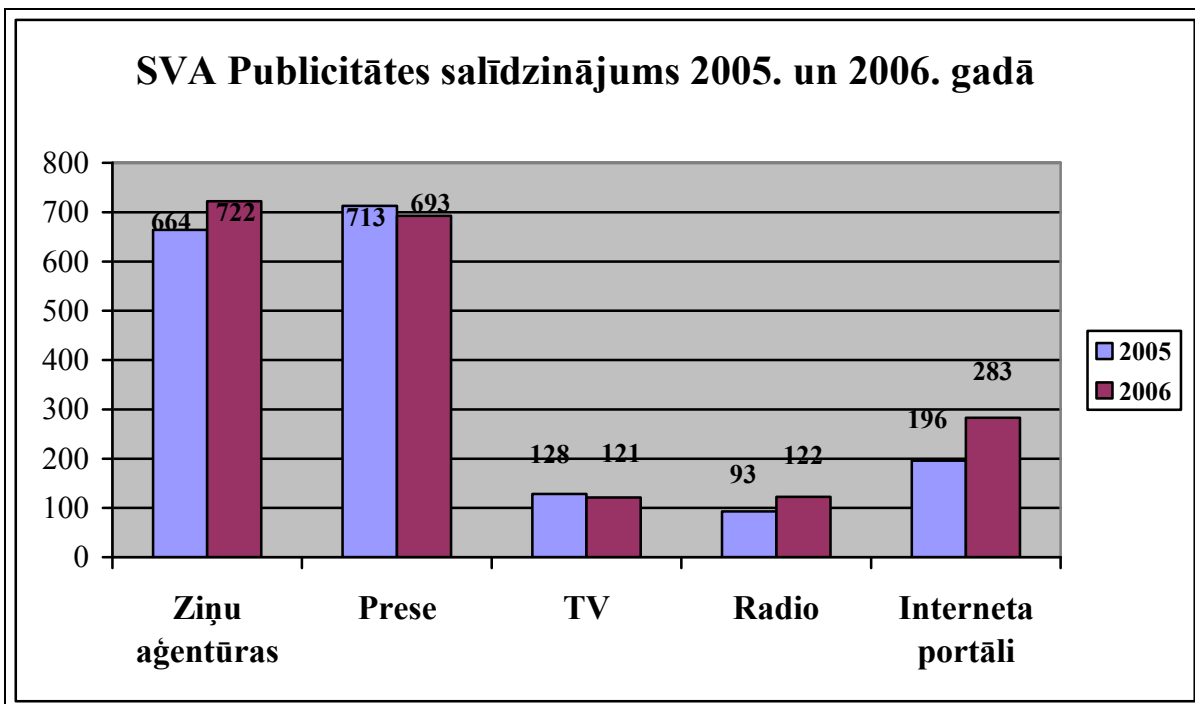
- **Vides veselības jomā** sagatavotas preses relīzes par vides veselības jautājumiem - peldūdēns un dzeramā ūdens monitoringa rezultātiem. Peldūdēns kvalitāte, tīrība un slimību draudi ir aktuālie jautājumi katru gadu no maija līdz septembrim.
- **Sabiedrības veselības monitoringa jomā** sagatavotas preses relīzes un organizētas 2 preses konferences: 1) par Potenciāli zaudētajiem dzīves gadiem 2005.gadā Latvijā, sadarbībā ar narkoloģijas un garīgās veselības speciālistiem; 2) sabiedrībai tika sniegta informācija par SVA un Nīderlandes sadarbības partneru uzsākto kopējo projektu sabiedrības veselības monitoringa jomā.

Sabiedrības veselības aģentūras publicitātes analīze.

Kopumā 2006.gadā, salīdzinājumā ar 2005. gadu, pieaudzis SVA Sabiedrisko attiecību daļas sagatavoto preses preližu un organizēto preses konferenču skaits.

Sabiedrības veselības aģentūras vārda un kompetences sfēru atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos 2006.gadā, salīdzinot ar 2005.gadu, kopumā palielinājies par 9%.

Publicitātes pieaugums vērojams interneta mediju sadaļā (ziņu aģentūras un interneta portāli) un sadarbībā ar radiostacijām, savukārt nenozīmīgs samazinājums (par 7 līdz 20 informācijas vienībām) vērojams sadarbībā ar televīzijām un drukātās preses izdevumiem.

2006.gadā pieaudzis SVA un PSL sadarbības jautājumu loks. SVA kompetences sfēru atspoguļojums ir šāds: pirmajā vietā ar epidemioloģiju saistītie jautājumi, otrajā vides veselības un trešajā citu sabiedrības veselības jautājumu atspoguļojums. Īpaši pozitīvi vērtējams tas, ka pieaugusi SVA publicitāte, kas saistīta ar tādiem sabiedrības veselības jautājumiem kā iedzīvotāju veselības stāvokļa monitorings un analīze.

Gada laikā SVA turpināja sadarboties ar nacionālajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Sabiedrības informēšana ar SVA mājas lapas starpniecību – www.sva.lv

2006.gadā tūpināts darbs pie SVA mājas lapas uzlabošanas un attīstīšanas. Gada laikā aktualizēta un no jauna sagatavota informācija mājas lapas sadaļām – „Par mums” (SVA), „Epidemioloģiskā uzraudzība”, „Vides faktoru uzraudzība”, u.c. Izveidotas arī vairākas jaunas sadaļas– „Pētījumi”, „Profilakse”, „Sabiedrības veselības monitorings”, „Ceļotāju veselība”.

2006.gadā palielinājies mājas lapas apmeklētāju skaits līdz 320 apmeklētājiem darba dienās un 190 apmeklētājiem brīvdienās.

Gads	Mājas lapas apmeklētāju skaits darba dienās	Mājas lapas apmeklētāju skaits brīvdienās
2004.gads	No 50 līdz 120	50
2005.gads	No 115 līdz 200	No 70 līdz 100
2006.gads	No 150 līdz 320	No 50 līdz 190

Mājas lapas programmas „Jūs jautājat – mēs atbildam” lietotāju skaits pieaudzis līdz vidēji 50 jautājumiem mēnesī.

Gads	Jautājumu skaits mēnesī
2004.gads	7 jautājumi
2005.gads	30 jautājumi
2006.gads	50 jautājumi

2006.gadā ārpus darba plānā ietvertajiem uzdevumiem, veiktas vairākas sabiedrisko attiecību aktivitātes:

- Sagatavots un iespiests buklets „Kā pasargāt sevi no saslimšanas ar putnu gripu”, un ar „Latvijas pasts” starpniecību nogādāts katrā otrajā Latvijas pastkastītē, kopumā 400 000 eksemplāri;
- Sagatavots un iespiests buklets „Difterija nogalina. Vakcinējies bez maksas”, kas tiks izmantots sabiedrības informēšanas darbā 2007. gadā.
- Uzsākta un veiksmīgi realizēta SVA sadarbība ar radio SWH – Medicīnas ziņu ietvaros laika posmā aprīlis – decembris katru darba dienu plkst. 15:30 latviešu un krievu valodā atskaņoti 30 sekunžu gari informatīvie materiāli par aktuālām sabiedrības veselības tēmām. Kopumā ierakstīti 60 informatīvie materiāli (30 latviešu un 30 krievu valodā) par encefalīta, Laima slimības, gripas, vīrushepatītu un citu slimību profilaksi, imunitātes stiprināšanu, peldūdens un dzeramā ūdens kvalitāti, kā arī gaisa kvalitāti, solāriju un darba vietu drošību.

4.7. Projektu un programmu izstrāde, projektu izpildes un pārraudzības veikšana

ES PHARE 2003. gada Nacionālās programmas projekta „*Sabiedrības veselības aģentūras institucionālā stiprināšana*” ietvaros tika koordinēta programmatūras izstrāde datorizēta infekcijas slimību uzraudzības tīkla izveidošanai Sabiedrības veselības aģentūrā - „Valsts infekcijas slimību uzraudzības un monitoringa sistēmas” (turpmāk - VISUMS) izstrāde, ieviešana un VISUMS darbināšanai nepieciešamā IT aprīkojuma piegāde.

ES Pārejas līdzekļu administratīvās spējas stiprināšanas programmas *Transition Facility* projektā „*Sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmas attīstība*” tika izstrādāti indikatori, koordinēta sadarbības institūciju sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmai noteikšana, kā arī

sistēmas struktūras izvēle. Projekta ietvaros tika koordinēta tehnisko specifikāciju un prasību izstrāde sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmai.

Tika koordinēta Eiropas Komisijas finansētās 6.ietvara programmas virziena „Globālās izmaiņas un ekosistēma” integrētā *EDEN* („*Emerging Diseases in a Changing Environment*”) projekta apakšprojekta *EDEN-TBD* „*Ērču pārnesto slimību kontrole*” realizācija.

Tika koordinēta SVA struktūrvienību dalība Eiropas Komisijas atbalstītajos projektos, kas tiek realizēti Eiropas Savienības programmas „Eiropas Kopienas iniciatīva sabiedrības veselības jomā (2003. – 2008.)” ietvaros, nodrošinot SVA Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības daļas un SVA Sabiedrības veselības datu analīzes daļas kā asociētā partnera iesaistīšanos ārvalstu projektos*.

Projektu pieteikumu izstrāde:

Nīderlandes tehniskās palīdzības programmas *Matra-flex* ietvaros sagatavoti un iesniegti LR Veselības ministrijā 11 projektu pieteikumi:

- Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2006/7/EC par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību īstenošana un direktīvas 76/160/EEC atcelšana Latvijas likumdošanā (*Implementation of the Directive 2006/7/EC of the European Parliament And of the Council Concerning the Management of Bathing Water Quality and Repealing Directive 76/160/EEC into the Latvian Legislation*).
- Kapacitātes stiprināšana Latvijas likumdošanas pilnveidošanai saistībā ar ķīmiskām vielām un produktiem sabiedrības veselības kontekstā (*Capacity Building for the Improvement of Latvian Legislation Concerning Chemical Substances and Products in the Context of Public Health*).
- Pārtikas izraisītu zarnu vīrusu infekciju uzliesmojumu novēršana (*Preventing the Emergence of Food-borne Enteric Viral Infections*).
- Jaunākais veikums vīrusa H5N1 identificēšanā, vakcīna un antivīrusa zāļu attīstība (*The Recent Performance of H5N1 Virus Identification, Vaccine and Antiviral Drug Development*).
- Metodes ietekmes uz veselību novērtēšanā (*Methods of Health Impact Assessment (HIA)*).

* SVA speciālistu dalība Eiropas Komisijas atbalstītajos projektos (tīklos) aprakstīta attiecīgi Pārskata 4 daļas 4.1. punkta „Infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība” sadaļā „Dalība starptautiskajos infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības tīklos” un 4.4. punkta „Sabiedrības veselības monitoringa nodrošināšana” sadaļā „Starptautiskā sadarbība (t.sk. dalība projektos, darba grupās u.c.).

- Metodes veselības nevienlīdzības mērīšanai (*Methods for Measuring Health Inequality*).
- Informācijas par sabiedrības veselību pasniegšanas veidi (*Means and Formats of Presenting Information on Public Health*).
- Modernās epidemioloģijas metodes (*Methods of Modern Epidemiology*).
- Izmaksu efektivitātes indikatori sabiedrības veselības aktivitāšu mērīšanai (*Application of Cost effectiveness Indicators for Measuring Public Health Activities*).
- Neinfekciozo slimību uzraudzības attīstība (*Development of the Surveillance of Non-infectious Diseases*).
- Retu slimību uzraudzības pamatprincipi (*Basic Principles of Rare Diseases Surveillance*).
- Apmācību organizēšanas un vadīšanas metodes par ārkārtas un bioterorisma situācijām (*Methods of Organisation and Management of Training on Action in Emergency and Bioterrorism Situations*).

4.8. Pārskata gadā notikušās būtiskākās pārmaiņas

Ar MK 2006.gada 17.janvāra noteikumiem Nr. 46 „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 27.decembra noteikumos Nr.551 "Valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" nolikums” SVA tika uzdots:

- a) koordinēt ārkārtējo sabiedrības veselības situāciju pārvaldīšanu;
- b) nodrošināt bioloģiskā un ķīmiskā terorisma operatīvās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas darbības uzturēšanu un koordinēšanu;
- c) nodrošināt infekcijas slimību agrās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas darbības uzturēšanu un koordinēšanu.

MK 2006.gada 21.novembra noteikumi Nr. 948 „Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem” nosaka, ka .

SVA piedalās gripas monitoringā (sistemātiska epidemioloģisko datu vākšana, apkopošana un analīze par akūtu augšējo elpceļu infekciju (tai skaitā saslimšanas gadījumi ar gripu un pneimoniju) un vīrusu cirkulācijas izplatību gripas sezonas laikā – laikposmā no kārtējā gada 40.nedēļas līdz nākamā gada 20.nedēļai un nodrošina:

- a) klīnisko paraugu izmeklēšanu gripas vīrusa un specifisko antivielu klātbūtnes noteikšanai;
- b) gripas vīrusa izolēšanu šūnu kultūrā;
- c) gripas vīrusa izolātu raksturošanu (tipēšanu);
- d) gripas vīrusa izolātu nosūtīšanu reģionālajam Pasaules Veselības organizācijas references centram;
- e) datu analīzi par laboratoriski apstiprinātajiem gripas un citiem vīrusu izraisītiem akūtas augšējo elpceļu infekcijas gadījumiem;

f) gripas monitoringa datu sniegšanu Pasaules Veselības organizācijas un Eiropas Savienības gripas epidemioloģiskās uzraudzības institūcijām atbilstoši Eiropas slimību kontroles un profilakses centra deleģējumam par Latvijā cirkulējošo gripas vīrusu un tā izraisītiem akūtas augšējo elpceļu infekcijas gadījumiem;

g) gripas monitoringa rezultātu apkopošanu, operatīvu datu epidemioloģisko analīzi un sabiedrības informēšanu.

5. Valsts investīciju programmas projektu plānoto uzdevumu izpilde

Valsts investīciju programmas projekti netika realizēti.

6. Pasākumi, kas vērsti uz darba optimizāciju, pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu, izmaksu samazinājumu, pieejamības nodrošināšanu

Lai nodrošinātu elektronisko dokumentu apriti iegādāta un instalēta lietojumprogrammatūra (atjaunotas antivīrusu licences, uzsākta dokumentu menedžmenta sistēmas Doclogix ieviešana, administrēti SVA lokālā tīkla lietotāju, failu, interneta un e-pasta serveri, nodrošināta antivīrusu sistēmas un „ugunsmūru” darbība).

Tika izvērtēta filiāļu teritoriālo struktūrvienību uzturēšanas nepieciešamība un lietderība. Tika pārskatīti filiāļu darbību nodrošināšanai nepieciešamie nekustamie īpašumi un autotransporta nodrošinājums.

7. Atsauksmes par SVA darbību

Saskaņā ar v/a „Sabiedrības veselības aģentūra” Konsultatīvās padomes 2007.gada 27.februāra sēdes protokolu Nr.1, SVA Konsultatīvā padome, izvērtējot SVA darbību atbilstoši SVA darbības un attīstības stratēģijai 2002. – 2006.gadam, Pārvaldes līgumam un SVA 2006.gada darbības pārskatā atspoguļotajiem darbības rezultātiem, sniedza pozitīvu vērtējumu par SVA darbību 2006.gadā.

8. Iekšējās kontroles sistēmas novērtējums un pasākumi tās pilnveidošanai

Viedoklis par iekšējās kontroles sistēmu

SVA tiek nodrošināta iekšējās kontroles sistēmas darbība, kas balstīta uz iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildījuma novērtējumu, iekšējās kontroles risku apzināšanu, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju, kontroles aktivitātēm un uzraudzību

Iekšējie auditi tiek organizēti un veikti saskaņā ar iekšējā audita veikšanas kārtību SVA. Audita ziņojumi un izstrādātie ieteikumi konstatēto trūkumu novēršanai izskatīti IAD organizētajās sanāksmēs, kurās piedalījās SVA direktors, direktora vietnieki un auditējamie. Sanāksmēs pieņemtos lēmumus par audita ieteikumu ieviešanu un nepieciešamajiem pasākumiem kontroles sistēmas pilnveidošanai apstiprina SVA direktors.

Lai nodrošinātu dokumentu izstrādes, aprites un uzglabāšanas procesu uzlabošanu, kā arī LR normatīvo aktu prasībām pielāgotu informācijas un dokumentu pārvaldības risinājumu, 2006.gadā SVA ieviesta jauna lietvedības informācijas sistēma. SVA tiek plānots pilnveidot risku vadības sistēmu un veikt visaptverošu risku identifikāciju, novērtējumu un nepieciešamo risku novēršanas un/vai samazināšanas pasākumu izstrādi.

Būtiskākie iekšējā audita konstatētie ieteikumi:

Iekšējā audita daļa pārskata periodā sniedza 11 ieteikumus, no tiem ar augstu prioritāti – 6 ieteikumus, vidēju – 5 ieteikumus (skat. 3.tabulu). Terminētie (3) ieteikumi ieviesti 2006.gada laikā, par nākamo kalendāro gadu un ieteikumiem ar ieviešanas termiņu „pastāvīgi” nav informācijas.

- **Ārkārtas situācijas un epidemioloģiskās situācijas novērtēšana**
 - Pārskatīt apstiprinātās ārkārtas situāciju gadījumos informācijas sniegšanas shēmas un rīcības algoritmus.
 - Papildus esošajam apmācību plānam veikt periodiskas mācības ārkārtas situāciju reaģēšanas gadījumā visu SVA filiāļu speciālistiem.
- **Iepirkumu vadība un kontrole (pēcpārbaude):**
 - Aktualizēt iekšējos normatīvos aktus SVA publisko iepirkumu veikšanas jomā.
 - Nodrošināt Dokumentu vadības programmā SVA publisko iepirkumu datu bāzes veidošanu un uzturēšanu.
- **Komandējumu un dienesta braucienu izdevumu plānošana un izpildes kontrole:**
 - Pilnveidot darba organizāciju komandējumu un darba braucienu atskaišu iesniegšanā.
 - Nodrošināt visu SVA darbinieku, kuri brauc komandējumos, ar paredzēto Kārtību.
 - Optimizēt norēķinu kārtību par ārvalstu daļēju līdzekļu apmaksas atskaitēm.
- **Filiāļu darba koordinēšana un uzraudzība:**
 - Filiālēm aktualizēt darba dokumentus (struktūrshēmas, amatu aprakstus u.t.t.)

9. Informācija par SVA sniegto publisko pakalpojumu izcenojumiem un izcenojumu izmaiņas prognoze nākamajam pārskata periodam

SVA publisko pakalpojumu izcenījumi tika apstiprināti ar Ministru kabineta 2005.gada 13.decembra noteikumiem Nr. 952 „Noteikumi par valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūra” sniegto publisko maksas pakalpojumu cenrādi”.

1.tabula. Maksas pakalpojumi un citu pašu ieņēmumu veidu izcenījumi un ieņēmumi 2006.gadā,
Ls

Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu veidi	Izcenījums (min – maks.)	Faktiskie ieņēmumi kopā	Faktiskie ieņēmumi SVA filiālēs kopā	Faktiskie ieņēmumi SVA centrs kopā
1. Ieņēmumi no ķīmiskās testēšanas *	x	10653,30	4671,51	5981,79
2. Ieņēmumi no higiēniskās novērtēšanas	1,00 - 71,59	299444,08	297210,24	2233,84
3. Ieņēmumi no laboratorisko pētījumu un mērījumu organizēšanas	0,33 – 42,93	35541,00	34687,56	853,44
4. Higiēnas ekspertīze	15,13 -41,67	8748,00	36,29	8711,71
5. Ieņēmumi no konsultatīvi metodiskā darba	0,05 – 77,05	29399,00	29399,00	0
6. Ieņēmumi no mikrobioloģiskās testēšanas *	x	13710,92	10099,34	3611,58
7. Virusoloģijas izmeklējumu laboratorijas ieņēmumi	1,61 - 138,99	26669,65	0	26669,65
8. Ieņēmumi no nomas maksām, īres maksām	Līgumcenas	149706,81	104549,58	45157,23
9. Citi ieņēmumi	Līgumcenas	6268,00	6268,00	0
Kopā	X	580140,00	486921,52	93219,24

• Ieņēmumi par 2005.gadā veiktajiem pakalpojumiem.

Publisko pakalpojumu izcenījumi tiek precizēti atbilstoši izmaiņām normatīvajos aktos, SVA funkcijās un pakalpojumu pašizmaksā. Ņemot vērā iepriekšminēto, 2007. gadā ir prognozējams ieņēmumu samazinājums sakarā ar Virusoloģijas laboratoriju pakalpojumu izslēgšanu no SVA sniedzamajiem pakalpojumiem un ieņēmumu pieaugums vidēji par 10% no pārējiem pakalpojumu veidiem (higiēnas prasību sagatavošanas un novērtēšanas, higiēnas ekspertīzes, konsultatīvi metodiskā darba u.c.). Kā arī sakarā ar VVVA pievienošanu ar 01.07.2007. cenrādī tiks iekļauti jauni pakalpojumu veidi.

10. Finansējums un tā izlietojums

10.1. Valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļi, īpašiem mērķiem paredzētie ieņēmumi un to izlietojums.

Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu 2006.gadā

Rādītāji	Finansēšanas plāns no gada sākuma, Ls	Izpilde no gada sākuma, Ls	Izpilde,%
Resursi kopā	4 893 387	4 651 948	95%
Dotācija	3 968 889	3 968 889	100%
Pašu ieņēmumi	924 498	683 059	74%
Asignējumi-kopā	4 893 387	4 657 823	95%
Uzturēšanas izdevumi	4 677 453	4 449 861	95%
<i>Atalgojumi</i>	<i>2 307 367</i>	<i>2 189 908</i>	<i>95%</i>
<i>Pārējie kārtējie izdevumi</i>	<i>2 370 086</i>	<i>2 259 954</i>	<i>95%</i>
Izdevumi kapitālieguldījumiem	215 934	207 962	96%

Lai sabalansētu izdevumus ekonomisko kodu griezumā, saskaņā ar SVĀ priekšlikumiem tika veikti grozījumi 2006. gada likumā "Par budžetu 2006. gadam" ar 01. novembri.

Budžeta piešķirtie līdzekļi 2006. gadā tika apgūti praktiski pilnā apmērā (*atlikums uz 2006. gada beigām bija Ls 1 330, ko pamatā izveidoja 29. decembra dienas beigās ieskaitītā nauda*).

Informācija par ārvalstu projektu ietvaros izlietoto finansējumu 2006.gadā

Rādītāji	Finansēšanas plāns no gada sākuma, Ls	Izpilde no gada sākuma, Ls	Izpilde,%
Resursi kopā	524 947	520 876	99%
Dotācija (līdzfinansējums)	77 436	77 436	100%
Ārvalstu finans.palīdzība	447 511	443 440	99%
Asignējumi-kopā	524 947	520 876	99%
Uzturēšanas izdevumi	240 141	238 784	99%
Atalgojumi	0	0	
Pārējie kārtējie izdevumi	240 141	238 784	99%
Izdevumi kapitālieguldījumiem	284 806	282 092	99%

10.2. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un to izlietojums

2006.gada pašu ieņēmumu plāna izpilde ir 74%. Neizpilde ir saistīta ar to, ka neplānoti ir samazinājies atzinumu skaits par testēšanas pārskatiem un kuģu higiēnisko novērtēšanu, kā arī pieprasījums pēc trokšņa un apgaismojuma mērījumiem. Kopējie SVA 2006.gada pašu ieņēmumi, salīdzinot ar 2005. gada ieņēmumiem, ir samazinājušies par Ls 540 036 jeb 44%. Tas ir saistīts ar Ķīmijas un Mikrobioloģijas laboratoriju nodošanu PVD Nacionālajam diagnostikas centram. Tomēr ieņēmumi no citiem publisko pakalpojumu veidiem salīdzinoši ar 2005. gadu ir pieauguši vidēji par 5%.

Ieņēmumi no higiēniskās novērtēšanas, salīdzinot ar 2005.gadu, ir būtiski pieauguši (par 22%), jo ir palielinājies gan objektu, gan transportlīdzekļu higiēniskais novērtējums, kā arī ir notikušas būtiskas izmaiņas SVA izcenojumos. Ieņēmumi no nomas maksām ir pieauguši (par 60%), kas, galvenokārt, saistīts ar patapinājuma līgumu noslēgšanu.

2006.gadā no pašu ieņēmumiem tika veikti kapitālieguldījumi par kopējo summu Ls 207 962.

10.3. SVA saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, to izlietojums

1.	Saņemts (kopā)	24582
1.1.	Lielākie ziedotāji:	
1.1.1.	Latvijas uzņēmēj sabiedrības un privātās personas:	0
1.1.2.	Ārvalstu uzņēmēj sabiedrības un privātās personas:	24582
2.	Izlietots (kopā)	5379
2.1.	Finansētie pasākumi (kopā):	5377
2.1.1.	algu izmaksas	0
2.1.2.	komandējumi	2388
2.1.3.	pamatlīdzekļu iegāde	2614
2.1.4.	kapitālais remonts	0
2.1.5.	Administratīvie izdevumi	355
2.1.6.	materiāli	22
3.	Naudas līdzekļu atlikums gada sākumā	7336
4.	Naudas līdzekļu atlikums perioda beigās	26539

10.4. Līdzekļu ekonomija, kas panākta, uzlabojot darba efektivitāti

- SVA informācijas tehnoloģijas nodrošināšanai:
 - administrēta grāmatvedības uzskaites informācijas sistēma "Apvārsnis", nodrošināta datu bāzes par infekcijas slimību gadījumiem, veikto vakcināciju un laboratorijās veikto analīžu uzskaiti rezerves kopēšana;
 - veikta jaunas serveru telpas izbūve, nodrošinot turpmāku optimālu serveru darbību;

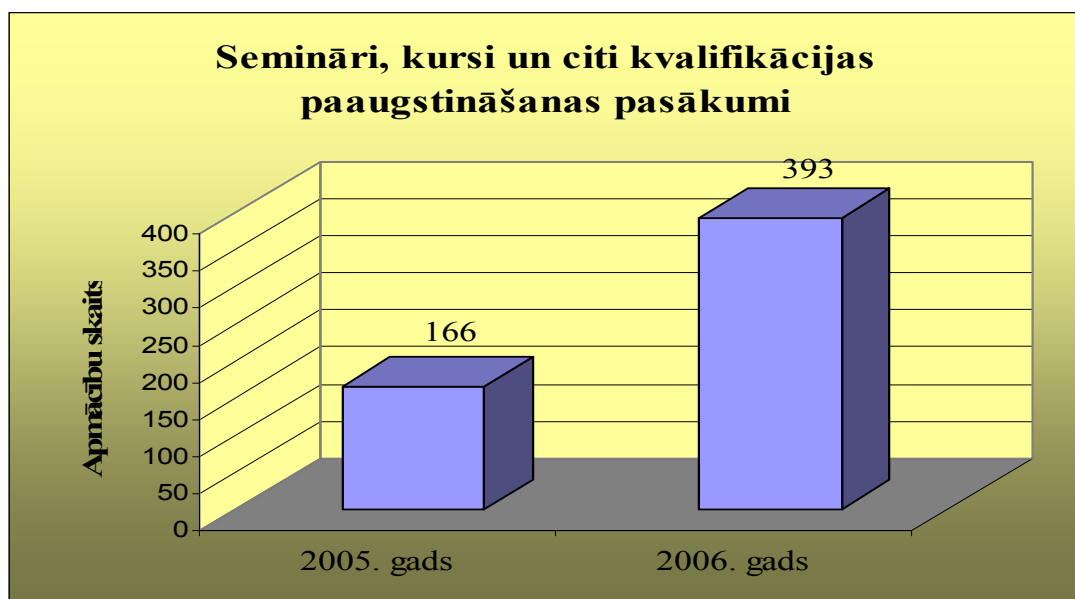
- lai nodrošinātu SVA darbiniekus ar kvalitatīvu un modernu datortehniku, iegādāti un uzstādīti vairāk kā 197 jauni datori ar jaunu programmatūru.
- Lai saimnieciski nodrošinātu SVA funkciju realizāciju un uzlabotu darba apstākļus:
 - veikts nepieciešamais koplietošanas telpu kosmētiskais remonts, ar jaunām mēbelēm aprīkotas vairāk kā 25 darba vietas, uzsākta logu nomaiņa ēku kompleksā Rīgā, Klijānu ielā 7
 - ir uzlabota SVA centra ēku kompleksa un materiālo vērtību apsardzes kvalitāte, veikta daļēja apsardzes sistēmas modernizācija un uzsākta piekļuves kontroles sistēmas izbūve un ieviešana.
 - veikta SVA centra ēku kompleksa 3. ēkas inženiertīklu rekonstrukcija un 3 siltuma mezglu rekonstrukcija šajā ēku kompleksā, kas nodrošinās siltumenerģijas ekonomiju.
 - veikti darbi elektropieslēgumu sakārtošanai, atjaunotas elektrosadales, ierīkotas jaunas garantētā elektrotīkla pieslēgumu vietas, tajā skaitā serveru telpai uzstādīts jauna gaisa kondicionēšanas iekārta ar garantēto pieslēgumu.
 - Izvērtēts SVA funkciju izpildes nodrošināšanai nepieciešamais transportlīdzekļu skaits un veikta to optimizācija. SVA autoparks kopumā samazināts par 17 vienībā, Tādējādi tika nodrošināts izmaksu samazinājums un transportlīdzekļu efektīvāks noslogojums.
- Darba efektivitātes nodrošināšanai finanšu plūsmas jomā:
 - Tika izvērtēta filiāļu teritoriālo struktūrvienību uzturēšanas nepieciešamība un lietderība, veiktas attiecīgas izmaiņas Tika pārskatīti filiāļu darbību nodrošināšanai nepieciešamie nekustamie īpašumi un autotransports.
 - SVA apstiprināta budžeta ietvaros ir maksimāli nodrošināts līdzekļu izlietojums atbilstoši noteiktajiem rezultatīvajiem rādītājiem.

11. Informācija par valsts investīciju programmā ietverto projektu realizācijai piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu

Šādi projekti netika realizēti.

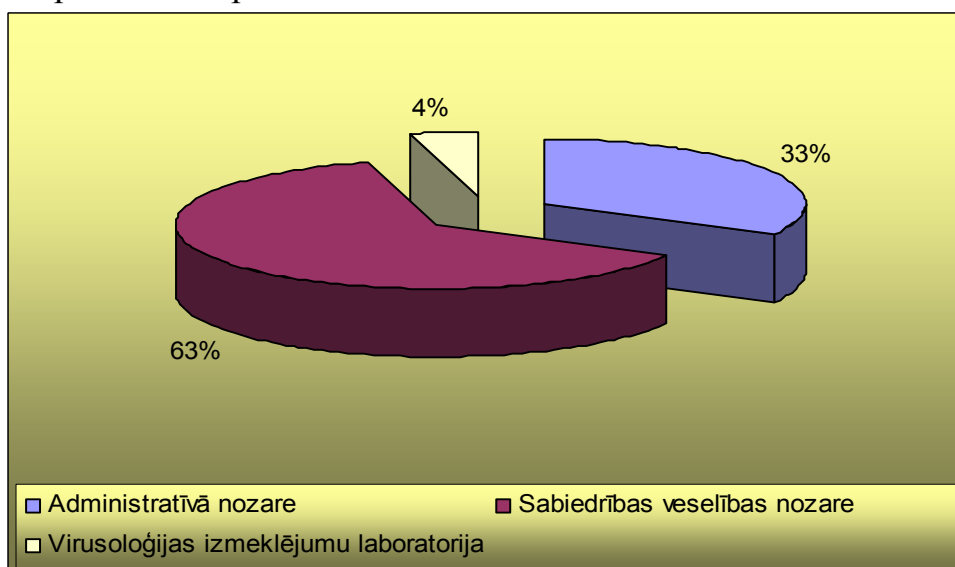
12. Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana

Lai uzlabotu darbinieku prasmes un iemaņas, kas nepieciešamas noteiktu darba pienākumu izpildei, kā arī pilnveidotu darbinieku kompetenci kopumā un nodrošinātu augstāku motivāciju, tiek organizētas darbinieku apmācības.

2005. gadā SVA speciālisti finansiālo iespēju robežās ir apmeklējuši 166 seminārus, kursus un citus kvalifikāciju paaugstinošus pasākumus, bet 2006. gadā – 393 pasākumus, kas ir par 2,4 reizēm vairāk nekā iepriekšējā periodā.

2006. gadā SVA darbinieku apmeklētie kvalifikāciju paaugstinošie pasākumi procentuāli pa nozarēm:

Administratīvās nozares darbinieki apmeklēja kursus, seminārus un citus kvalifikācijas paaugstinošus pasākumus par šādām tēmām:

- risku vadība;
- organizācijas vadība;
- darba aizsardzība un citus kvalifikāciju paaugstinošus pasākumus saistībā ar izmaiņām likumdošanā.

Sabiedrības veselības nozares darbinieki apmeklēja kursus, seminārus un citus kvalifikācijas paaugstinošus pasākumus par šādām tēmām:

- informācijas sistēma VISUMS;
- aktuālie higiēniskās novērtēšanas un dzeramā ūdens monitoringa jautājumi;
- jaunākās tendences epidemioloģijā;
- ārkārtējo epidemioloģisko situāciju pārvaldīšana un citus kvalifikāciju paaugstinošus pasākumus.

Virusoloģijas izmeklējumu laboratorijas darbinieki apmeklēja kursus, seminārus un citus kvalifikācijas paaugstinošus pasākumus par šādām tēmām:

- laboratorijas izmeklējumu aktualitātes infekciju un parazitāro infekciju diagnostikā;
- mikrobioloģijā;
- seksuāli transmisīvo un ādas slimību diagnostikā;
- autoklāvu uzbūve un ekspluatācija.

2006. gadā tika izvērtēta SVA filiālēs esošā personāla resursu atbilstība deleģētajiem darba uzdevumiem un pamatpienākumiem, kā arī savstarpēji vērtēti filiāļu amatu saraksti un līdzsvarots noslogojums starp filiālēm, ņemot vērā šādus nosacījumus un proporcijas (šie nosacījumi neattiecas uz Rīgas filiāli):

- 1 epidemiologs uz 50 000 iedzīvotājiem, 2 epidemiologa palīgi uz 1 epidemiologu;
- higiēnas ārstu skaits filiālē, ņemot vērā sagatavoto atzinumu skaitu, uz 2 higiēnas ārstiem – viens palīgs;
- tika samazināts filiāļu vadītāju vietnieku amati, sakarā ar to, ka filiāles vadītāja vietnieka ikdienā veicamie pienākumi pārklājās ar Vides veselības daļas un Infekcijas slimību epidemioloģijas daļas vadītāju darbu un ikdienas darbs nav saistīts ar filiāles administratīvo vadību.
- proporcionāli tika samazināts administratīvās nozares personāla skaits atbilstoši noslogojumam.

13. Plāni nākamajam gadam

13.1. 2007. gada prioritātes

1. Veikt nepieciešamos pasākumus, lai darbinātu PHARE projekta „*SVA institucionālā stiprināšana*” ietvaros izveidoto datorizētu infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības tīklu „VISUMS” (Valsts infekcijas slimību uzraudzības un monitoringa sistēma)
2. Nodrošināt informāciju par sabiedrības veselības stāvokli Latvijā, sabiedrības veselības monitoringa ietvaros.
3. Nodrošināt kvalitatīvu SVA speciālistu gatavību rīkoties ārkārtējo sabiedrības veselības situāciju gadījumos.
4. Veiksmīgi realizēt ES *Transition Facility* programmas projektu “Sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmas attīstīšana”:
 - uzsākt datorizētas sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmas izveidi,

- sagatavot 3 ziņojumus par aktuālām sabiedrības veselības problēmām (Traumatisms un ārējie nāves cēloņi bērniem un jauniešiem; Savlaicīgi atklājami (ar skrīningu) ļaundabīgie audzēji; Paredzamā mūža ilguma atšķirības vīriešiem un sievietēm);
- 5. Izstrādāt priekšlikumus vides veselības pamatnostādņēm.
- 6. Attīstīt sadarbību ar Eiropas vides un veselības informācijas tīkliem.
- 7. Sagatavot tematisku pārskatu un analīzi vides veselības situācijas izvērtēšanai Latvijā (saistībā ar ES vides un veselības indikatoru ieviešanu Latvijā).
- 8. Iesaistīties jaunos Eiropas Komisijas atbalstītajos projektos, kas tiek realizēti Eiropas Savienības programmas “Eiropas Kopienas iniciatīva sabiedrības veselības jomā (2003.- 2008.)” ietvaros
- 9. Turpināt darbu pie SVA izdevumu optimizācijas pasākumu nodrošināšanas.
- 10. Veikt jaunu darba vietu iekārtošanu un uzlabot strādājošo darba apstākļus.

13. 2. Plānotie pasākumi resursu lietderīgai un taupīgai izmantošanai un administrēšanas sistēmas uzlabošanai

1. Tiks turpināta atsevišķu izdevumu posteņu (sakarū, saimniecības un kancelejas preču, autotransporta izmantošanas u.c.) limitu ievērošanas kontrole.
2. Ik ceturksni tiek apkopota, analizēta un prezentēta vadībai informācija par SVA, t.sk. filiāļu finanšu darbības rezultātiem.
3. Tiks pārstrādāta kārtība, kādā SVA izraksta rēķinus par veiktajiem publiskajiem pakalpojumiem (tiks nodrošināta SVA saistību struktūras pārskatāmība un kontrole).
4. Līdz ar jauno struktūrvienību pievienošanu ir uzsākta naudas plūsmas analīze un kontrole izdalot katru SVA struktūrvienību atsevišķi.

13.3. SVA finanšu saistības

* SVA finanšu saistības uz 2007.gada 01.janvāri, Ls

	Uz 01.01.2007	
	Debitoru parādi	Norēķini ar piegādātājiem (kārtējie)
SVA CL un FVS un filiāles	15178	37857

* neieskaitot saistības ārvalstu projektu ietvaros

14. Informācija par Valsts kontroles veiktajām pārbaudēm un to rezultātiem

2006. gadā ir veikta valsts kontroles pārbaude par Veselības ministrijas 2005. gada finanšu pārskatu sagatavošanas pareizību. Valsts kontroles 2006.gada 27. aprīļa revīzijas ziņojumā „Par Veselības ministrijas 2005. gada finanšu pārskata sagatavošanas pareizību valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra”” ir viens ieteikums –Veselības ministrijai nodrošināt zemes īpašuma Talsos, Raiņa ielā 17 novērtēšanu un iekļaušanu bilancē. Valsts aģentūrā „Sabiedrības veselības aģentūra” pārkāpumi nav konstatēti.

Direktors

O.Velmers